

Poština plačana v gotovini.

krat, prilog.

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84,—, polletno Din 41,—, mesečno Din 7,—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica št. 23, telefon št. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun št. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 4. oktobra 1930.

Štev. 40.

Delo Zbornice TOI.

Dne 25. septembra je na plenarni seji ljubljanske Zbornice za TOI podal predsednik g. I. Jelačin poročilo o splošnem gospodarskem položaju v Dravski banovini, v katerem razkriva neugodno stanje v vseh gospodarskih panogah, predvsem v premogovnikih in v lesni industriji. Nič boljše ni v živinoreji, ker je izvoz živine padel, pa tudi druge agrarne panoge se nahajajo v zelo slabem položaju, zlasti vinogradništvo in hmeljarstvo.

Poročilo o novouveljavljenih zakonih priča o agilnem delu zborničnega vodstva, ki je sodelovalo pri sestavi vseh važnejših gospodarskih zakonov, skušajoč pri tem doseči čim večje koristi za naše gospodarstvo. Zlasti je omeniti pri tem zakone o pospeševanju živinoreje, o nadzorovanju prometa z živili, o organizaciji izvoza poljskih pridelkov, o uporabi 20% kronskih priznanc, o trošarini, o taksah, o pobijanju neojalne konkurence, o konkurzi in poravnava in še celo vrsto drugih, za gospodarstvo važnih zakonov.

Dasiravno se ni posrečilo pri novouveljavljenih zakonih popolno upoštevanje trgovskih teženj, pomenja uveljavljenje enotnih zakonov za celo državo veliko pridobitev.

Poročilo o prometnih zadevah, ki ga je podal zbornični tajnik, g. Mohorič, kaže, da se je letos v naših krajih na železniškem omrežju prav malo izpremenilo, dasiravno se Zbornica trudi doseči zvezo s Sušakom in se bori za razne druge potrebne prometne naprave. Po-

leg tega poročila ne omenja razdrapanega stanja naših cest, ki potrebujejo vsled naraščajočega motornega prometa več pozornosti. Železniški promet se bo nekoliko izboljšal z uvedbo motornih vagonov, kar bo zlasti v prid tujskemu prometu.

Poročilo omenja dalje revizijo železniških tarif, ki se morajo preurediti tako, da bo dana možnost življenja tudi lesni trgovini, premogarstvu in železniškarski industriji.

V nadaljni debati se je razpravljalo o reformi davka na poslovni promet ter se priporočilo vodstvu Zbornice, naj svoje delovanje usmeri tako, da reformirani davek ne bo še povečal produkcijske krize.

G. dr. Pless je poročal o izjednačenju čekovnega prava, ki je vzgrajen na modernih načelih ter uvaja enotno poslovanje z menicami v celi državi.

Končno je bil sprejet predlog za znižanje pristojbin pri poštnem čekovnem prometu.

Pred zaključkom se je pri poročilu o delovanju zborničnega zavoda za pospeševanje obrti prišlo do ostreje debate, ker njegovo delovanje ni vedno v skladu s pomiritvijo strankarskih sporov.

Predsednik zbornice, g. Jelačin, je zahteval, da se v smislu programa 6. januarja, predvsem v gospodarskih korporacijah, pomete s starnkarstvom, na kar je zbornica upoštevala njegovo željo ter izpremenila odbor zavoda tako, da je v njem poleg zbornične kontrole zastopna tudi manjšina.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Ako se med letom primeri, da plača lastnik debetnega kontokorenta ves svoj dolg in poleg tega plačilo presega prejšnje debetno stanje računa, da se na ta način izpremeni v dobroimetje, ki se obrestuje nižje kot dolg, moramo že med letom vplačilo takega zneska razdeliti na dva dela, in sicer vknjižimo najprej znesek, kolikor je znašala debetno stanje računa, izračunamo za to vsoto obrestne številke, obenem pa moramo zaključiti tudi kolono obrestnih številk ter od salda obrestnih številk, katerega v svrhu izjednačenja vpišemo v manjši stolpec, izračunati debetne obresti ter za nje računovodnika obremeniti, kar izvedemo potom prima-note, oziroma potom journala.

Preostanek pa, za katerega je plačilo računovodnika večje od njegovega dotedanjega dolga, vpišemo zopet posebej ter izračunamo dneve in obrestne številke, katere vpišemo na novo v stolpec kreditnih obrestnih številk, dočim smo prej pod to kolono potegnili črto in jo zaključili ob priliki izračunanja debetnih obresti; vsled česar tudi prejšnje obrestne številke pri bodočem zaključevanju ne prihajajo več v poštev.

Ako bi n. pr. v našem slučaju računovodnik v drugem polletju plačal na svoj račun dne 15. avgusta znesek 32.000 Din, medtem, ko znaša njegov dolg samo Din 28.110-08, je plačal Din 28.110-08 na stari račun, ki se obrestuje po 6%; ostanek v znesku Din 3.889-92 pa predstavlja vsoto, katero je vplačal na novi račun, se obrestuje nižje (recimo 4%), ker je to njegovo dobroimetje.

Vplačila tega zneska knjižimo tedaj dvakrat: najprej vsoto, ki predstavlja njegov dotedanji dolg, tedaj Din 28.110-8, par z valuto 16. avgusta (dan pozneje ter ga priznamo za obresti od 16. avgusta do prihodnjega zaključnega dne (tedaj 31. decembra), kar dá 134 dni, ali obrestne številke v višini 37-667, ki jih vpišemo v kreditni stolpec obrestnih številk.

Obenem izračunamo saldo obrestnih številk, ki znaša 12.931 (ker znašajo v

debetnem stolpcu predpisane obrestne številke 50.598.

Od saldo obrestnih številk (12.931), katerega vpišemo radi izjednačenja vsot v kreditni stolpec, izračunamo 6% obresti, katere znašajo Din 201-55 ter za ta znesek obremenimo računovodnika potom journala ali prima-note. Pod kolono obrestnih številk pa potegnemo črto; vsled česar pri kasnejših knjižbah in kasnejšem zaključevanju te zaključne obrestne številke ne igrajo nobene vloge več.

Preostalo vsoto v znesku Din 3.889-92 pa vpišemo šele po tem zaključku z isto valuto ter izračunamo za njo obrestne številke kot pri navadnem tekočem računu.

Obremenitev za obresti, ki smo jo ob tej priliki izvršili v prima-noti odnosno v journalu, prihaja za vpis v tekoči račun v poštev kot vsaka druga prometna postavka in se njeno valutiranje, kakor tudi izračunavanje obresti ne loči v ničemer od drugih vpisov.

Francoski način.

Pri nemškem načinu kontokorenta izračunamo obrestne številke od vsakega posameznega zneska za celo dobo vnaprej do zaključnega dneva. Francoski način pa se loči od nemškega predvsem v tem, da izračunamo obrestne številke od vsakega vknjiženega zneska za nazaj od dneva valutiranja do otvoritvenega dneva.

Ker imamo pri saldu valuto naznačeno na otvoritveni dan (1. januarja), ne štejemo dnevoj in seveda tudi ne izračunamo obrestnih številk, pač pa zapišemo v stolpec »dnevi« opazko »Epoha«. Pri kasnejših vpisih pa izračunamo dneve za celo dobo nazaj od datuma valute do 1. januarja in pomnožimo število dni z vpisanim zneskom ter zmnožek razdelimo s 100.

Isti knjižni slučaj, kot pri nemškem načinu, nam pokaže v francoski obliki sledeče lice:

1	2	3	4		5		6	7	8		9
Da- tum	Tek. štev.	Predmet	Debet		Kredit		Valuta	Dnevi	Obrestne številke		
			Din	p	Din	p			Debet	Kredit	
1. I. 30	B	Saldo	54.000	—			1 I.	Epoha			
5. II.	235	plačal na rač.			8.500	—	6. II.	36		3.060	
10. III.	450	na blagu	6.800	—			10. III.	70	4.760		
4. IV.	582	plačal na rač.			20.000	—	5. IV.	95		19.000	
17. V.	734	na blagu	12.000	—			16. V.	136	16.320		
25. V.	842	na stroških	542	50			24. V.	144	781		
3. VI.	974	plačal na rač.			18.000	—	3. VI.	153		27.540	
30. VI.	B	bruto saldo					30. VII.	180		48.316	
"	"	Din 26.842-50									
"	"	6 % obresti	1.267	58					76.055		
"	"	prenos salda			28.110	08					
			74.610	08	74.610	08			97.916	97.916	
1. VII.	B	saldo	28.110	08			1. VII.	Epoha			

Pri prenosu salda 1. januarja 1930 nismo upoštevali dni, pri poznejših vpisih pa smo obratno kot pri nemškem načinu izračunali dneve in obrestne številke za dobo nazaj do dneva epohe.

Do dneva zaključevanja imamo tedaj po francoskem načinu izračunane obrestne številke za one zneske in za ono dobo, za katero obresti ne smemo računati. Da najdemo saldo obrestnih števil, od katerih moramo izračunati obresti, moramo tedaj odbiti ob zaključevanju še obrestne številke za celo dobo nazaj (tedaj za 180 dni) od onega zneska, ki predstavlja razliko (saldo) na dan zaključka.

Saldo na dan zaključka izračunamo na ta način, da seštejemo zneske v četrtem in petem stolpcu. Razlika, za katero je debetni stolpec večji od kreditnega, nam predstavlja debetni saldo; nasprotno pa nam razlika, za katero je večji kreditni stolpec, kaže kreditni saldo. Ker dobimo pravi saldo šele potem, ko bomo izračunali in prišteli še obresti, imenujemo ta saldo bruto ali nečisti saldo.

V našem slučaju nam kaže vsota debetnih zneskov Din 73.342-50, kreditnih pa Din 46.500—; debetni bruto saldo znaša tedaj Din 26.842-50. Od tega zneska moramo tedaj izračunati obrestne številke za dobo nazaj; tedaj za 180 dni, kar znaša 48.316.

Ker smo prejšnje številke odbijali, in nam gre za to, da dobimo saldo obrestnih števil, od katerega moramo izračunati obresti, knjižimo te številke pod kredit, kakor bi morali nasprotno številke kreditnega bruto salda knjižiti v debetni stolpec.

Ko smo opravili to zaključevalno knjižbo, nam preostane najti, po že znanem nam načinu, še saldo obrestnih števil, ki nam pokaže isto vsoto kot nemški način, namreč 76.055. Od teh števil, ki predstavljajo debet računovodnega, izračunamo 6 % obresti in zanje obremenimo tekoči račun, katerega od tu naprej zaključujemo po istem načinu kot nemškega. Pri prenosu salda pa namesto dni zapišemo zopet »Epoha« in ne izračunamo obrestnih števil.

(Nadaljevanje sledi.)

Trajen izvor

zaslužka

nudi prodaja

MAGGI-jevih

izdelkov za juhe

Trgovinska vojna Sovjetov.

Vedno jasneje se kaže, da ruski trgovinski dumping ni samo posledica potrebe tujih vrednot, kot se je prej domnevalo, ker je jasno, da naglica in nizke cene nikakor ne odговarjajo gospodarskim potrebam Rusije.

Dokler je bila ruska konkurenca opasna samo pri lešu na škodo skandinavskih držav in Jugoslavije, so vele-sile se brez pravega zanimanja opazovale to konkurenco - dasiravno so bile že tedaj cene sumljivo nizke. Rusija pa se ni omejala samo na forsiranje lesnega izvoza - marveč je pričela izvažati vse, celo ono blago, ki ga bi morala v normalnih razmerah uvažati. Cene ruskega blaga so na čudo povsod globoko pod svetovnimi cenami, kar je pričelo ubijati gospodarstvo v vseh večjih državah in izzvalo vsled naglega padanja cen pravo revolucijo v svetovni trgovini.

Šele primerjava razmer in cen v Rusiji sami ter vzporeditev z onimi cenami, s katerimi Rusija nastopa na svetovnih tržiščih, je odprla oči onim, ki prej niso hoteli videti, niti razumeti, da streme sovjeti s svojim dumpingom samo za ciljem, **izzvati gospodarsko in trgovinsko revolucijo**. Menda bi velike države še ne utegnile izpregledati, da se ni ost' sovjetske trgovinske ekspanzije obrnila naravnost proti njim.

V poslednjem času je rusko žito povzročilo katastrofalen padeč žitnih cen na angleških in ameriških borzah, ker so Sovjeti sklenili ogromne prodaje za Anglijo in Ameriko.

Značilno za cene ruskega žita je dejstvo, da stane pšenica v Odesi ali v drugih črnomoških pristaniščih 7.10 L, na angleškem tržišču pa se poleg prevoznih, zavarovalnih, carinskih in raznih drugih stroškov prodaja isto blago po 7 L tona.

Naša žitna tržišča so doslej šele malo občutila posledice ruskega dumpin-ga, a je izven dvoma, da bo prej ali slej zadela naše žito ista katastrofa kot ameriško in avstralsko, če se ne najde pravočasno uspešnega sredstva za zajezitev sovjetske povodnji v Evropi.

Poleg žita in lesa so glavni predmeti ruskega izvoza: krzno, smola, platno in milo. Vsi ti predmeti so padli že globoko pod predvojno pariteto in je mogoče to blago v večini držav Evrope dobiti v detajlu po nižjih cenah kot veljajo v Rusiji sami.

Poznavalci gospodarskih razmer v Rusiji pripovedujejo, da vlada tam v veliki večini države naravnost krvava potreba po predmetih, ki jih Sovjeti izvažajo v ogromnih množinah globoko pod svetovnimi cenami. Sovjeti pa se ne brigajo za to, da bi v zadostni meri krili potrebe državljanov. Od izvoznikov zahtevajo izjave, da drže proveni-jenco in vrsto izvoženega blaga v največji tajnosti ter je vsaka kršitev strogo kazniva.

Da zamorejo konkurirati svetu, dajejo na izvoženo blago premije, ki se gibajo v višini 40—70% domačih trž-nih cen.

V navadnih razmerah bi se normalni ruski izvoz komaj občutil. Toliko hujše pa se ob današnji svetovni gospodarski depresiji čuti forsirani ruski izvoz, ki se hoče baš v najtežjih časih okoristiti s slabim gospodarskim položajem, ker ve, da je trenutek sedaj ugodnejši kot v času gospodarskega blagostanja.

Amerika, Anglija in Francija mrzlično iščejo sredstev, ki bi bila v stanu odbiti trgovinski napad Rusije in vedno bolj prevladuje mnenje, da je rešitev možna edino le v skupnem nastopu. Vendar pa je spričo različnih gospodarskih interesov teh držav še vedno malo verjetnosti, da pride do enotnih obrambnih ukrepov, zlasti ker način izvajanja sovjetske trgovinske politike v sami notranjosti teh držav oškoduje posamezne gospodarske skupine postopoma in ločeno, vsled česar najde večkrat zagovornike med njimi, dasiravno se lahko iz vsakdanjih slučajev prepričajo o resničnosti pregovora: Danes meni, jutri tébi!

ERJAVEC FRANC

trgovina usnja

Ljubljana, Stari trg št. 11a

Les na panju je predrag.

Dne 15. t. m. se je vršila ob udeležbi velikih lesnih podjetij v Jastrebarskem dražbena prodaja 5646 hraslov s preračunanimi 14.000 m³ gradbenega lesa in 6000 m³ drv. Izključna cena je znašala 8,9¹8.300 Din, kar bi odgovarjalo ceni 640 Din za m³ hraslovine na panju. Dražba pa ni uspela, ker se za tako visoko ceno ni mogla odločiti nobena od prisotnih tvrdk.

Poznavalci razmer trdijo, da se tudi ponovna dražba, pri kateri nameravajo ceno znižati za 20–25%, še vedno ne bo obnesla, ker je les na panju ob današnjih razmerah tudi po tej ceni še vedno odločno predrag.

Slično poročilo je o dražbi hraslovine v turopoljski občini, kjer je bilo na dražbi 2216 hraslovih debel z izključno ceno 3,557.897 Din. Od vseh interesentov se je za nakup zanimala samo ena tvrdka (J. Mann - Lekenik), ki je ponudila 2 milijona dinarjev. Ta kompleks je bil tudi lansko leto trikrat na dražbi, a vedno brez uspeha zaradi previsokih cen.

Opozorili smo že večkrat naše lesne trgovce, naj se nikar ne prenaglijo z nakupi stoječih gozdov, ker dnevni slu-

čaji dokazujejo, da je les na panju zlasti v naših krajih odločno predrag in onemogoča previsoka cena rastočega lesa ne samo vsako rentabilite, marveč tudi vsako konkurenčno možnost naše lesne trgovine.

Kraji, kjer je cena rastočega lesa vsaj deloma primerna, pa so navadno vezani s tako slabimi komunikacijami, da požre izvoz iz gozda mnogo več kot znaša nakupna cena, obdelava in izvoz skupaj. Naši lesni trgovci vse premalo računajo s temi dejstvi in se često v kapricioznem konkurenčnem boju pulijo za les na panju, ne da bi poprej kalkulirali s cenami na svetovnih tržiščih, ki gredo še vedno slalno navzdol in z vedno bolj oležkočeno možnostjo prodaje.

Navzlic vedno naraščujočim težkocam lesne trgovine, zlasti vsled pojave ruskega lesa na naših neposrednih tržiščih, je razpoloženje še vedno preveč optimistično, zlasti kar zadeva nakup lesa na panju.

Ponovno opozarjamo lesne trgovce na potrebo točne kalkulacije pred nakupom, da ne bodo razočaranja v bodočnosti še večja kot so bila doslej!

Gospodarske beležke.

Pred sklepom novih trgovinskih pogodb.

V Beogradu se završujejo pripravljana dela za sklep trgovinskih pogodb z državami, s katerimi jih doslej še nismo imeli. Zaključene so priprave za sklep pogodb s Češkoslovaško, Grčijo, Albanijo, Turčijo in Bolgarijo, ki v zadnjem času želi stopiti z nami v ožje trgovske zveze. Tudi pogodba s Španijo se predelava, kar bo v veliko korist naši trgovini. Pretrgana pogajanja z Avstrijo se pred januarjem ne bodo nadaljevala, pač pa se dela z vsemi silami na to, da bo nova pogodba za nas ugodnejša od stare.

Velik izvoz sliv v Nemčijo.

Nemški trgovci so te dni pokupili zopet velike množine sliv v Mačvi. Računa se, da bo letošnji izvoz sliv presegal množino 10.000 vagonov.

Nova gremijalna šola v Ljubljani.

V novi palači Trgovski dom, ki je že dograjena ter se dokončavajo le še zadnja notranja dela, so bili v ponedeljek otvorjeni na svečan način novi prostori gremijalne šole, ki je morala doslej gostučiti po tujih prostorih. vsled česar je bila zlasti v prejšnji Mahrovi šoli izpostavljena raznim neprilikam.

Pod novim krovom, v moderno urejenih učilnicah bodo nedvomno tudi uspehi lepši ter razvoj šole pospešen.

Izvoz grozdja preko Maribora.

Z Avstrijo je dosežen sporazum glede tarifnih postavk za izvoz našega grozdja v Avstrijo preko Maribora. Po tej tarifi se naše grozdje lahko neovirano izvažava v Avstrijo po isti ceni kot doslej preko Kelebije.

Pred gradbo trgovske akademije v Ljubljani.

Dne 29. septembra je imelo ljubljansko društvo »Trgovska akademija«, ki že od ustanovitve Državne trgovske akademije v Ljubljani deluje neumorno za to, da se zgradi za njo posebno, potrebam odgovarjajoče poslopje.

Tiho delo društva, posebno prizadevanje predsednika g. Jelačina je rodilo uspeh, da se prične z gradbo poslopja za Državno trgovsko akademijo že letos. Denarna sredstva društva presejajo en milijon dinarjev, poleg tega pa je z garancijo mestne občine ljubljanske zagotovljeno štirimilijonsko posojilo pri Državni hipotekarni banki, ki se bo odplačevalo iz državnega proračuna v letnih anuitetah.

Novo poslopje trgovske akademije bo ena najlepših šolskih zgradb v državi ter bo stalo poleg palače banske uprave in sedanjega »Trgovskega doma« na oglu Gregorčičeve in Bleiweissove ceste.

Bodočnost bakarskega pristanišča.

Eno največjih londonskih kovinarskih podjetij Naylor Benzon & Co je ponudilo naši vladi, da postavi v Bakru vse potrebne, najmoderneje urejene naprave za nakladanje železne rude. Podjetje bi kupilo letno 35.000 vagonov železne rude iz državnega rudnika v Ljubiji pri Prijedoru (Bosna). Instalacije bi bile državna last ter bi njihov strošek odplačevala država sukcesivno z rudo.

Poleg drugih ugodnosti bi državne železnice kasirale letno okoli 35 milijonov Din samo na prevoznini do Bakra. Seveda bi ob dnevnem prometu ca 100 vagonov železne rude dobilo zaposlenje tudi mnogo naših delavcev.

Proti kartelom.

Beogradske »Male novine« zahtevajo razpust kartelov, ki podražujejo blago brez utemeljenega vzroka in škodujejo s tem naši trgovini. Posebno vehementno se zavzema za razbitje sladkornega kartela, ki je s svojimi prežiranimi cenami vzrok, da uvažamo inozemski sladkor, ki je navzlic visokim zaščitnim carinam še vedno cenejši od domačega.

Kongres trgovcev s kolonijalnim blagom.

Na prvem kongresu trgovcev s kolonijalnim blagom v Subotici, kjer so bili zastopani trgovci iz cele države, se je sprejela sledeča resolucija: 1. Z uzakonitvijo novega obrtnega zakona naj se razširja ideja kolegijalnosti med trgovci, kar naj se doseže potom strokovnih organizacij. 2. Trgovinskega ministra se naproša, naj čimprej uveljavi enoten trgovski zakon za celo državo. 3. Isto glede novega obrtnega zakona, ki naj se izvede po predhodnem zaslišanju vseh gospodarskih organizacij. 5. Trgovinskega ministra se naprosi, da s sodelovanjem trgovskih krogov čimprej pristopi k izvedbi zakona o zavarovanju trgovcev za slučaj onemoglosti in starosti. 6. Zaprošiti strožje nadzorstvo nad konsumnimi zadrugami, katerih poslovanje naj se brezpogojno omeji samo na člane.

Konferenca o davku na poslovni promet.

Na željo finančnega ministrstva so na delu vse gospodarske organizacije, da s primernimi predlogi pomagajo ustvariti enotno tarifo za uvedbo enkratnega davka na poslovni promet.

V Zagrebu so že zborovali ločeno po vrstah produkcije: 25. septembra papirna in pisarniška stroka, 29. septembra tekstilna stroka, 30. septembra usnjarstvo, 1. oktobra kolonijale, 2. oktobra železnina in 3. oktobra kratko in pleteno blago.

Zaključki se predložijo finančnemu ministru, da jih upošteva pri sestavi tarif k novemu zakonu o davku na poslovni promet.

Standardizacija poljskih pridelkov.

V Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine je komisija strokovnjakov končala svoje delo na načrtih zakona za standardizacijo žita in sadja.

Vlada je končno izdelala tekst zakona o kontroli kvalitete svežega grozdja ter paprike. Zakon bo v kratkem objavljen v »Službenih novinah« ter stopi v veljavo 3 mesece po objavi.

Podpora sadjarjem.

V zvezi z zakonom o pospeševanju sadjarstva je določila banska uprava v Ljubljani večje število nagrad in podpor sadjerejcem za nabavo sadjarskih potrebščin in zgradb v krajih, kjer je to potrebno. Prednost do nagrad imajo sicer sadjarske korporacije; vendar se podeljujejo tudi privatnikom v svrhu nabave in naprave vzornih sadjarskih potrebščin in sicer v višini do ene tretjine celokupnega izdatka kakor hitro je nabava ali naprava izvršena, tako da ustreza svojemu namenu, kar mora potrditi županstvo, odnosno referent za sadjarstvo pri bančni upravi, ali drugi, od banske uprave določeni strokovnjak. Podpora se izplača proti zavezi, da bo lastnik dal napravo v uporabo tudi drugim sadjarjem proti primerni odškodnini in jamstvu za pokvaro.

Nedovoljene tehtnice.

Zbornica TOI je dobila od urada za kontrolo mer v Ljubljani opozorilo, da se v zadnjem času uvažajo iz inozemstva balančne tehtnice, ki ne odgovarjajo našim merosodnim predpisom. Največkrat se dogodi, da so ležišča in noži prevlečeni z emajlno barvo, čisto so tudi ležišča izdelana iz mehkega železa, namesto da bi bila izgotovljena iz najtršega jekla; tudi oblika mnogokrat ne odgovarja predpisom. Pred nabavo tehtnic iz inozemstva naj se trgovci pouče pri Zbornici TOI, ali odgovarja zaželjena tehtnica zakonitim predpisom, oziroma naj od prodajalca zahtevajo potrdilo Zbornice TOI, odnosno merosodnega urada, da je tehtnica dovoljena v naši državi.

Velesejem v Novem Sadu.

Zgledom drugih večjih jugoslovanskih mest je sledil tudi Novi Sad ter je dne 27. septembra otvoril svoj prvi vzorčni velesejem, na katerem je udeleženih 328 razstavljalcev. Poleg domačih tvrdk je zastopanih 70 inozemcev. Prostor za velesejem je dala na razpolago deloma tvornica aeroplanov »Ikarus«, deloma pa se vrši v prostorih vojvodinskega hmeljarskega društva.

Rudninsko bogastvo v Južni Srbiji.

V zadnjem času so raziskovanja v Južni Srbiji odkrila velike in bogate sklade različnih rudnin. Pri raziskovanju so našli tudi na večja zlata ležišča, ki se bi zamogla z veliko rentabilnostjo izkoriščati.

V občini Zelezne reke so našli na baker, magnet, jeklo in pirit; okoli Sibnice srebro in žveplo; okoli Zvezde asbest; okoli Duha cink, pirit in žveplo; pri Brocu, Novem selu in Midinskem zlato, srebro, pirit, jeklo; pri Pečkovu zlato in cink; pri Gostivaru in Kičevu arsenik.

V večjem delu novih najdišč se bo že v kratkem pričelo z izkopavanjem.

Nsolidnost našega parobrodarstva.

Jugoslovanski Lloyd beleži vest, da se dalmatinski trgovci raje poslužujejo parobrodov italijanske paroplovne družbe »Puglia«, ker jim ta nudi nižje tarife in večje ugodnosti kot domača »Jadranska plovdba«. Istočasno z obžalovanjem narodne nezavednosti dalmatinskih trgovcev, upravičeno poziva »Lloyd« »Jadransko plovbo«, naj z ozirom na državne subvencije nudi našim trgovcem vsaj iste ugodnosti.

Poživitev trgovskih zvez s Švedsko.

Zadnje čase so se iz naše države izvozile na Švedsko večje množine surovih kož, ker so naše cene nizke in tamošnji usnjarski industriji vsled nizkih uvoznih carin konvenirajo. Istočasno se opaža tudi naraščanje uvoza naših drugih surovin, kar kaže, da najdemo na Švedskem novo tržišče za naše blago.

Sadna razstava v Slovenjgradu.

Dne 12. oktobra priredi slovenjgraško sadjarsko društvo razstavo sadja iz tamošnje okolice.

Modernizacija naših pristanišč.

V Beogradu so dovršeni načrti za ureditev in povečanje naših pristanišč, predvsem Sušaka, Splita, Šibenika, Kotorja in Dubrovnika.

Ugodno napredovanje naše trgovine z Grčijo.

Naš letošnji izvoz v Grčijo je dosegel vrednost milijarde dinarjev in se je v razmerju proti prejšnjim letom skoraj podvojil. Tudi trgovinska bilanca nasproti Grčiji je visoko aktivna, ker znaša vrednost letošnjega grškega uvoza v Jugoslavijo okoli 30 milijonov Din.

Novi bankovci.

Naš zavod za izdelovanje bankovcev je že pričel obratovati. Najprej se izdelajo desetdinarski bankovci z napisom Kraljevina Jugoslavija, ki se bodo zamenjali s starimi. Tudi 100 in 1000 dinarski bankovci se izmenjajo za nove, poleg tega pa bodo izdelani novi bankovci po 50 dinarjev.

Zanimanje za naše orehe.

Več nemških tvrdk se je obrnilo na naš Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu z željo, da se jim pošljejo vzorci in ponudbe z naznačbo cene fko Berlin, ali Pasau, ali cif Hamburg. Blago mora biti dovolj debelo, žvepljano in neoprano. Informacije pri omenjenem zavodu pod št. 5624/26.

Blagovni vzorci za inozemstvo.

Doslej se je večkrat dogodilo, da so pošte predložile blagovne vzorce za inozemstvo carinarnicam v ocarinjenje, kar je zlasti hmeljarjem škodovalo ter povzročilo zamudo v trgovini. Poštna direkcija pa je te dni razposlala okrožnico, v kateri objasnjuje, da se vzorci za inozemstvo, na katerih ni označena vrednost, ne izročajo več carinarnicam. Izvzeti so slučajji, ako en pošiljatelj na eno in isto osebo v inozemstvu pošlje več vzorcev, da je upravičen sum, da se hoče na ta način izogniti plačanju carine.

Pospeševanje zunanje trgovine.

Da se inozemstvo seznanji z našimi produkti, je sklenila vlada pri vseh večjih poslaništvih imenovati trgovinske atašeje ter obenem ustanoviti pri njih stalne trgovinske muzeje.

Dve lepi razstavi plemenske živine.

V Veržeju je priredilo Rodovniško društvo za simendolsko pasmo prav uspelo razstavo, na katero je bilo pripeljanih 99 glav goveje živine. Banovinsko nagrado je prejelo 57 krav, 14 bikov in 8 telic.

Tudi crmoška selekcijska zveza je priredila uspelo razstavo, na kateri je bilo od 171 razstavljenih goved odlikovanih 148 glav. Veliko število nagrad priča o napredku v štajerski živinoreji.

Brzovlak Zagreb — Osijek.

Na željo gospodarskih krogov je prometno ministarstvo uvedlo brzovlak na progi Zagreb — Osijek.

Dvojni tir Zidani most — Zagreb.

Projekti za napravo drugega tira Zidani most — Zagreb so pred dovršitvijo. Nekatero tvrdko so že predložile oferte za gradnjo, ki se po vsej priliki prične že v najkrajšem času, kar bo v veliko korist prometa, ki je na tej močno frekventirani progi doslej oviran.

Odplačilo za kuluk.

Skrajni rok za odplačilo kuluka, ki je bil določen do 1. oktobra, se podaljša do 31. oktobra. Po tem dnevu se bo odplačilo izterjevalo eksekucijskim putem, na kar opozarjamo trgovce, da se s pravočasnim plačilom izognejo eksekucijskim stroškom ter zamudnim obrestim.

Nov trgovski parnik.

V Angliji je dovršen parobrod »Prince Andrej«, ki ima 13,5 milj hitrosti na uru ter nosilnost 9400 ton. Zastopniki »Dubrovačke plovidbe« ga prevzamejo te dni v Angliji, od koder nastopi prvo pot v Ameriko.

Izvoz opija.

Iz Srbije je pričel izvoz opija ter so bili te dni odposlani 3 vagoni v Nemčijo in okoli 15.000 kg v Grčijo. Cene so še vedno nizke ter znašajo okoli 550 Din za kg, vsled česar producenti še vedno oklevajo s prodajo.

Neposredni davki v avgustu.

V avgustu so prejele državne blagajne na neposrednih davkih 258 milijonov Din, kar je rekordno število za mesec avgust od ustvaritve države in je prejemek skoraj za 92 milijonov Din večji kot je bil predviden s proračunom.

Jugočeška zvišala delniško glavnico.

Tekstilna tovarna Jugočeška v Kranju je zvišala potom emisije 100.000 novih delnic po 100 Din delniško glavnico od 10 na 20 milijonov Din.

Prodajalcem kaustične sode.

Ker je na podlagi pravilnika o kontroli drog in strupov prodaja kaustične sode dovoljena samo onim trgovcem, ki imajo posebno odobrenje ministrstva socialne politike in narodnega zdravja, opozarjamo trgovce na predpis, da morajo za to dovoljenje vložiti do 5. oktobra prošnjo na »Apotekarsko - kemijski odsek ministrstva socialne politike in narodnega zdravja«. Prošnje morajo biti opremljene s prepisom o protokolačiji in potrdilom o plačanih davkih.

Konkurz.

Höfler Irena, trgovka v Ljubljani, Miklošičeva cesta 14. Prvi zbor upnikov 7. oktobra; oglasitveni rok do 31. okt.; ugotovitveni narok 7. novembra pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Poravnave.

I. B. Mally, trgovec v Tržiču. Ponujena 40% poravnava, plačljiva v štirih četrtletnih obrokih. Narok za sklepanje o poravnavi 30. oktobra; prigrasitveni rok do 24. oktobra pri okrajnem sodišču v Tržiču.

Ahlin Ciril, trgovec, Ljubljana VII. (Šiška). Ponujena 40% poravnava, plačljivo v 12 mesečnih obrokih. Rok za prigrasitev do 25. oktobra; narok za sklepanje o poravnavi 31. oktobra pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Konec poravnave.

Dobnik Ivan, posestnik in trgovec v Bistrici pri Limbušu. Poravnalno postopanje je končano.

Likvidacija.

Korošec Ivan, družba z o. z. v Bohinj-ski Češnjici. Terjatve javiti do 1. nov. likvidatorju Jakobu Špicar.

Po širnem svetu.

Gospodarski položaj Poljske.

Iz poročila o gospodarskem stanju in delovanju Poljske v letošnjem prvem polletju posnemamo, da je sicer nekoliko nazadovala delavnost v industriji, lepo pa se je razvila in napredovala zunanja trgovina, ki je zaključena z aktivnostjo 88 milijonov zlotov, dočim je bila lansko leto prvo polletje za pol milijona zlotov pasivna. To izboljšanje poljske zunanje trgovine je tem značilnejše, ker je spričo ruske konkurence padel izvoz lesa na najnižjo točko, pa tudi izvoz drugih agrarnih produktov je vsled tega nazadoval. Poročilo omenja tudi naraščanje likvidnosti denarja in zmanjšanje števila konkurzov, kar so vsekakor znaki gospodarskega izboljšanja.

Cene na debelo v svetu.

Indeksi cen na debelo so se več ali manj ustalili ter v pretečenem tednu ni znatnejših sprememb razen v Nemčiji, kjer so zopet znatno padle.

Nazadovale so cene na debelo v Nemčiji od 94,4 na 93 in v Angliji od 74,9 na 74,8. Porastli pa so indeksi cen na debelo v Ameriki od 83,4 na 83,6, v Franciji od 80,2 na 80,8 in v Italiji od 61,4 na 61,6.

Vinska razstava v Rotterdamu.

Naš zavod za pospeševanje zunanje trgovine se trudi, da bo naš vinski paviljon na mednarodni vinski razstavi v Rotterdamu čim boljše urejen, da tako pribori ugled našim vinom, ki so prisiljena, iskati si novih tržišč.

Težave z madžarskim žitnim izvozom.

Kaker večina drugih agrarnih držav se tudi Madžarska bori za izvoz žita v inozemstvo, ker razpolaga s kakimi 60 tisoč vagoni žita za izvoz. Polovico tega skuša prodati v Italijo, kateri ponuja v kompenzacijo carine prosti uvoz avtomobilov, južnega sadja in ribjih konserv. Ker ni izgledov za izvoz žita na Čehoslovaško, forsira Madžarska izvoz v Avstrijo, od katere hoče kupiti v zamenjavo 2000 vagonov lignitovega papirja brez uvozne carine.

Poleg ruskega žitnega dumpinga bodo ti madžarski poizkusi naši žitni trgovini najbolj škodovali.

Vpliv nemških volitev na borze.

Prve dni po izvolitvi novega parlamenta v Nemčiji so pričeli nemški papirji naglo padati in so celo občutno padli papirji Youngovega posojila; tudi marka je pričela kolebat. Po nekaj dneh razburjenja pa so se borze zopet umirile in papirji zlezli na svoje prejšnje tečaje.

Nova agrarna konferenca.

Romunska vlada se je odločila, da skliče novo konferenco agrarnih držav, ki naj bi se bavila z vprašanjem ublažitve agrarne krize, upoštevajoč novo stanje po zadnji ženevski konferenci. Konferenca se bo vršila po vsej priliki sredi tekočega meseca.

Tujski promet v Švici.

Spričo splošne gospodarske krize je tudi v Švici močno nazadoval tujski promet ter kaže statistika turističnih hotelov, da je bilo lefos v juliju zasedenih samo 58,4% razpoložljivih postelj, medtem ko jih je bilo lani 62,2%; v avgustu je znašala letošnja zasedba 72,2%, lani 80,2%.

Zunanja trgovina Anglije.

Izvoz v avgustu predstavlja vrednost 42,7, uvoz pa 79,9 milijonov funtov sterlingov ter je avgustova trgovinska bilanca zaključena s pasivo 37,2 milijonov funtsterlingov.

Zlate zaloge državnih bank.

V primerjavi s predvojnimi stanjem zalog zlata pri državnih bankah se čudno opaža, da so vse zlate zaloge znatno porastle, v Italiji pa so se nasprotno skrcile.

V milijonih dolarjev izražena vrednost zlata pri posameznih državah je sledeča:

	1913.	1930.	Razlika
USA	1924	3700	+ 1776
Anglija	170	748	+ 578
Francija	679	2822	+ 2143
Nemčija	279	624	+ 345
Italija	288	274	- 14
Španija	93	477	+ 384
Švica	33	117	+ 84
Švedska	27	65	+ 38
Holandska	61	156	+ 95

Uvoz nemških tekstilij na Balkan.

Ker uvoz nemškega tekstilnega blaga v balkanske države stalno pada, čemur je poleg razvoja tekstilne industrije na Balkanu glavni vzrok ta, da daje Čehoslovaška, italijanska in angleška tekstilna industrija blago na dolgoročne kredite. Da si iznova pridobi nemška tekstilna industrija balkansko tekstilno tržišče, so sklenili ustanoviti močno izvozno organizacijo, ki bo skušala nuditi več ugodnosti balkanskim državam, tako v pogledu dolgoročnih kreditov, kakor glede cen in kvalitete, zlasti za fine, tanke tkanine.

Bančni polomi.

V Berlinu je ustavila plačila Kreditna banka za inozemske in kolonijalne Nemce, ki je obstojala deset let.

Na Kubi pa je ustavila izplačila najstarejša havanska banka »Bank of Commerce«.

Trgovinska bilanca Madžarske.

Vrednost izvoza v avgustu znaša 76,3, uvoza pa 70,4 milijona pengő ter je trgovinska bilanca za 5,9 milijona pengő aktivna. V razmerju z lanskim avgustom je nazadoval izvoz za 11, uvoz pa za 16,5 milijona pengő.

Uvoz živine v Čehoslovaško.

Podatki o uvozu živine v Čehoslovaško v avgustu kažejo, da se je uvoz živine nasproti julijskemu uvozu pomnožilo za celo četrtino ter je znašal 53.433 glav. Naš delež na tem uvozu je, veliko premajhen, ker odpade na jugoslovenski uvoz samo 3000 glav. Na prvem mestu stoji Poljska, ki je uvozila 33.152 glav, na drugem Madžarska z 11.244 in na tretjem Romunija s 5000 glavami.

Čehoslovaška rabi tudi precej perutnine, katere je uvozila v avgustu 36.613 komadov.

Mednarodni kongres izvoznikov in uvoznikov jaje.

O priliki veleseljma v Lvovu se je vršil kongres uvoznikov in izvoznikov jaje. Od izvoznih držav so bile zastopane Romunija, Poljska in Madžarska (Jugoslavija na žalost ni bila udeležena); od uvoznih držav pa so poslale svoje zastopnike: Čehoslovaška, Francija, Avstrija, Švica, Italija in Nemčija.

Uvozne države so zahtevale, da se standardizacija jaje prilagodi potrebam kupcev, zlasti naj se uvedejo pri vagon-skih pošiljkah zaboji s popolnoma enako težo.

Čehoslovaški državni proračun.

Te dni bo predložen parlamentu proračun za leto 1931., ki je za 471 milijonov čK. večji kot letošnji ter znaša v celoti 9838 milijonov čK.

Glavne točke proračuna so sledeče (v milijonih čK): vojska 1715, prosveta 1010, pokojnine 932, socialno zavarovanje 865, javna dela 800, notranje ministristvo 699 milijonov čK.

Naraščanje brezposelnih v Nemčiji.

Tekom zadnjih štirinajst dni se je število brezposelnih v Nemčiji iznova pomnožilo za 100.000 ter znaša sedaj 2 milijona 893.000 oseb.

Rusi kupujejo na Madžarskem.

V Budimpešto sta dospela dva predstavnika sovjetske vlade z namenom, sondirati teren za rusko izvozno blago, zlasti les. Obenem pa se pogajata za nakup konj in poljedelskih strojev. Madžarski tvorničarji so sicer pripravljeni nabaviti Rusiji stroje, vendar samo proti takojšnjemu plačilu.

Trgovina med Italijo in Rusijo.

Rusija je uvozila v letošnjem prvem četrtletju v Italijo za 98 milijonov lir blaga (lani za 62 milijonov), iz Italije pa je izvozila za 34 milijonov (lani za 17 milijonov). Trgovina med obema državama se je tedaj povečala še pred sklenitvijo trgovinske pogodbe.

Velika ležišča nafte v Nemčiji.

V pokrajini Noienhagener so o priliki kopanja naleteli na tako močne vrelce nafte, kakršnih doslej v Nemčiji ni bilo. Prvi dan je privrelo nad 400 ton zemeljskega olja.

Brezposelnost v Italiji

Še vedno narašča ter izkazuje koncentracijo avgusta 375.548 brezposelnih. Število se je v enem mesecu pomnožilo skoraj za 34.000. Največja brezposelnost vlada v stavbeni, tekstilni in kovinarski industriji, pa tudi poljskih delavcev je veliko. Poleg tega pa ima večina industrijskih podjetij zelo skrajšano delavno dobo.

Tržna poročila.

Znižanje cen mesa in kruha v Vin-kovcih.

Mestni odbor za pobijanje draginje je znižal cene svinjskemu mesu od 18 na 17 Din, masti pa od 20 na 18 Din za kg. Kruhu se cene znižajo od 3 na 2-50 Din za belega in od 2-50 na 2 Din za kg črne kruha.

Kava.

Vsi naporu brazilskega kavinega kartela, obdržati kavi njeno ceno z vsemi mogočimi sredstvi, so se izkazali ničevi. Tudi to ni pomagalo, da so se ogromne zaloge sežigale in drugače uničevale; kava gre stalno navzdol, ker pridelek visoko prekaša svetovno potrebo. Zato: previdnost pri nakupih!

Cene živine v Zagrebu.

V nasprotju s pretečenim tednom so se cene živine zopet učvrstile; tudi svinje imajo trdne cene. Nasprotno pa so se pocenili konji.

Zadnje tržno poročilo navaja sledeče cene:

Goveja živina: biki 8—8.50 Din za kg žive teže, krave-mlekarice 2600 do 6000 Din za komad, za meso 5—5.50 Din za kg žive teže; junice za rejo 2300 do 4000 Din za komad, za meso 7.75 do 8.50 Din, junci Ia 9—9.50 Din, IIa 6 do 7.25 Din, voli Ia 9.75—10.50 Din, IIa 9 do 9.50 Din, bosanski IIa 6.50—7 Din, teleča živa 12.25—13.50 Din, zaklana 14 do 16.50 Din za kg.

Konji: težki par 10.000 — 11.000 Din, vozni par 6500 — 7500 Din, kmečki par 6000—8000 Din; žrebeta do enega leta 1200 — 1400 Din, do dveh let 1500 do 2000 Din za komad; konji za meso 1.25—1.50 Din za kg žive teže.

Svinje: domače - pitane 11 — 12 Din, sremske - zaklane 14—15.50 Din, svinje do enega leta 10—10.50 Din, nad eno leto 10.50 — 11.50 Din; pujski z odojki živi 80—270 Din komad.

Dunajski živinski trg.

Na zadnji živinski trg na Dunaju je bilo pripeljanih 2560 glav goveje živine, in sicer: 474 domačih, 663 iz Madžarske, 837 iz Romunije, 162 iz Čehoslovaške ter 151 iz Jugoslavije.

Debeli voli so se plačevali (v šilingih za kg žive teže) po 1.30—2.10, srbski po 1—1.55, kmečki po 1.15—1.60, biki po 1.15—1.50, krave po 1.05—1.50, mesnato govedo po 0.70—1.

Svinj je bilo pripeljanih 17.073 komadov, in sicer 1025 domačih iz Avstrije, 8791 iz Poljske, 4015 iz Jugoslavije, 2377 iz Madžarske, 497 iz Romunije in 349 iz Nemčije.

Mesnate svinje so se znatno pocenile, pač pa so se dobro plačevali debeli prašiči. Cene za kg žive teže v šilingih so bile sledeče: debele Ia 1.53—1.60, angleške križanke 1.65—1.80, kmečko blago po 1.50—1.60, mesnate svinje od 1.50 do 2.15 po kvaliteti.

Grozdje.

Tedenski trg za grozdje v Rumi je bil bogato založen s prvovrstnim blagom, ki se je prodajalo na debelo po 1.25 do 1.50, na drobno pa po 2 do 2.50 Din za kg. Prodalo se ga je okoli 70 vagonov.

Tudi iz Fruške gore in Smedereva je izvoz grozdja v polnem teku. Za Dunaj in Budimpešto se plačuje grozdje po 3 do 3.50 Din za kg.

Sladkor.

Dočim so pri nas cene sladkorja še razmeroma dovolj visoke, se ima boriti čehoslovaška sladkorna industrija z veliko večjimi težavami. Cene sladkorja, ki so se tam še lansko leto obdržale na višini predvojnih cen, kažejo spričo starih zalog in ugodne letine katastrofalno pot navzdol, da pričakujejo padca, ki bo cene sladkorju določil najbrže komaj na polovični višini predvojnih cen. Položaj pa se utegne še poslabšati vsled ruskega dumpinga.

Jajca.

Na berlinskem trgu so cene jajc zopet nekoliko poskočile ter se plačuje jugoslovansko blago po 9 in pol do 11 in pol pfenigov za komad. Zadnje čase se je pojavilo že argentinsko, afriško in avstralsko blago ter se pričakuje v zvezi s tem znižanje cen.

Naša domača jajca so navzlic temu še vedno draga ter se plačujejo zaradi majhne produkcije po 1.25 do 1.30 Din za komad.

Vino.

Vojvodinska vina iz leta 1928 se plačujejo po Din 2.— liter. Lanski pridelek je nekoliko dražji ter dosegajo sortirana vina letnika 1929 celó višino do 5 Din. V okolici Gudurice notirajo kvalitetna vina 2 do 3.50 Din. Stare zaloge so že precej majhne ter se pričakuje letos prav dober pridelek.

V ormoškem in ljutomerskem okraju se je vsled slabega vremena trgategv nekoliko zakasnila. Cene novemu moštu se bodo gibale predvidevno v višini 4 do 6 Din.

HMELJ.

Savinjski hmelj se je prodajal po trdnih cenah za prvovrstno blago po 12 Din, drugovrstno pa po 8—10 Din. Kupčija je razmeroma živahna ter prevladuje upanje, da se bodo cene celó izboljšale.

Tudi na Čehoslovaškem so cene čvrste in se je v Zlatcu plačevalo blago po 350 do 550 Kč za 50 kg.

V Nürnbergu se je položaj tekom tedna izboljšal ter notira halertauski hmelj 60—85 mark, telhtauski od 85 do 100 mark in hersburško gorsko blago 40 do 60 mark za 50 kg.

ŽITO.

Med tem, ko so na vseh inozemskih borzah žitne cene vsled ruskega žitnega dumpinga občutno nazadovale, so se na ljubljanski borzi obdržale še stare cene, kakor smo jih javili v zadnji številki. Tudi na ostalih borzah v državi se ne

opaža znatnejših sprememb; vendar kaže tendenca navzdol in je težko verjetno, da bi padec cen na inozemskih borzah ne vplival tudi na cene naših žitnih borz.

Tržišče surovih kož.

Na zadnjem tržišču surovih kož v Berlinu so za funt notirale sledeče cene v nemških pfenigih (v oklepaju cene iz začetka avgusta): ovčje kože z volno 42½, s polovično volno 46½—54 (65), s kratko volno 78 — 85½ (94½ — 96), jagnečje kože s kratko volno 61—65½, bivolje kože 71 (71), kravje kože 43¾ (42¾), junice do 20 funtov 75¾ (70¾), telečje kože do 9 funtov 85—86½ (78 do 78½), goveje kože po težini 57½ do 65 (55¼—63), bivolje kože po težini 35¾—68 (34—67), kravje kože po težini 47—49 (45½—46½), junice po težini 55½—70 (53—67½). Cene so tedaj pri večini blaga prav čvrste in je kupčija živahna.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj Prosti tečaj	
	Din	Din
1 angleški funt	274'30	274'50
1 ameriški dolar	56'30	56'37
1 avstrijski šiling	8'—	7'98
1 belga	7'90	7'85
1 bolgarski lev	—'41	—'40
1 čehoslovaška krona	1'671	1'67
1 francoski frank	2'215	2'21
1 grška drahma	—'731	—'73
1 italijanska lira	2'95	2'95
1 madžarski pengő	9'90	9'89
1 nemška marka	13'405	13'43
1 poljski zlot	6'35	6'23
1 rumunski lej	—'408	—'34
1 švicarski frank	10'959	10'96
1 španska peseta	6'05	5'90
1 danska krona	15'12	15'12
1 hol. goldinar	22'69	22'75
1 turška lira, papir	27'—	27'—
1 zlati frank	10'96	10'96
1 kanadski dolar	56'—	56'20
1 norveška krona	15'11	15'15
1 brazilski milreis	6'30	5'65

Po dolgem času je nekoliko nazadovala marka. Občutno je padel poljski zlot, rumunski lej in španska peseta, ki kakor kaže še vedno ni na trdni podlagi.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 435—436, 7½% Blairovo posojilo 83'50—84'25, 8% Blairovo posojilo 95 do 95'75, investicijskoposojilo 88—88'25, tobačne srečke 30 ponudba, 7% posojilo Držav. hipotekarne banke 82'25—83'25, 4½% bosanske agrarne obveznice 53'50 do 55, begluške obveznice 75—76, Rdeči križ 55 ponudba.

Tekom tedna so šli skoraj vsi papirji navzdol, posebno občutno je nazadovanje vojne škode, Blairovega posojila in posojila Drž. hipotekarne banke.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvatska štedionica 922—924, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 126 — 130, Ruše 280—300, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8180 — 8280, Trboveljska premogokopna 384 — 386'50, Kranjska industrijska družba 312.

Trboveljska premogokopna je zopet nazadovala za 2—3 točke, tudi Narodna banka in Praštediona sta šli nekoliko navzdol; sicer stanje neizpremenjeno.

Lesni trg.

Lesne prevozne tarife.

Iz referata tarifnega odbora odbora posnemamo, da so želje lesnih trgovcev vsaj deloma upoštevane ter je predlagano sledeče znižanje:

Drva: izvozna tarifa naj se zniža za 22%, izjemoma pa za 17%.

Rezani in tesani les: za deske v izvozni tarifi se predlaga znižanje 7%, v luški tarifi 10%; za frize in trame v izvozni tarifi 7%, v lučki tarifi 10%.

Hlodi za domače žage: znižanje 5% in ukine predpis do najdalje razdalje 250 km ter da se razširi ugodnost tudi na vse druge industrije za obdelavo lesa in ne samo na žage.

Taninski les: znižanje 22%.

Polfabrikati za domače žage in strugarje: znižanje 7%.

Poleg tega je predlagano tudi znižanje tarif za vse druge vrste lesa in lesnih polizdelkov ter za oglje.

Ruski les osvaja nemško tržišče.

Dasiravno je letos v juliju Nemčija uvozi la manj lesa kot lansko leto, je ruski delež na uvozu v juliju skoraj trikrat tako velik kot lansko leto ter znaša 223.000 ton, ali skoraj eno tretjino celokupnega nemškega lesnega uvoza. Nemčijo sta zalagali prej Poljska in Avstrija ter je zlasti Poljska lesna trgovina močno prizadeta, vsled česar si išče novih tržišč.

Tarifne ugodnosti za izvoz drv prenehale.

Olajšave, ki so bile dane izvoznikom drv, so 30. septembra prenehale in je s tem ukinjena ugodnost 15% znižane tarife, kar je izzvalo v krogih naše lesne trgovine nerazpoloženje, ker je ravno lesna trgovina in še posebej izvoz drv zaradi neugodnih tarif v zelo slabem položaju in ga bo ta ukinitve dosedanjih ugodnosti še poslabšala. Zagrebški Savez industrijcev in trgovcev z lesom je brzojavno interventiral pri prometnemu in trgovinskemu ministru ter je upanje, da se bodo upravičene želje na merodajnem mestu upoštevale.

Konkurenca ruskega lesa.

Pred dvema tednoma so prispele v Napoli nove pošiljke ruskega lesa, ki so takoj povzročile padee cen mehkega lesa od 200 na 170 Lit.

Tudi v pragovih dela Rusija nepremagljivo konkurenco in je povzročila, da smo propadli s ponudbo naših pragov v Belgiji. Na Češkoslovaškem so pri zadnji licitaciji za nabavo pragov tudi prodrli Rusi, ki so prodali pragove po 3 do 4 Kč cenejše kot so bile najnižje ponudbe domačega blaga.

Posebno pa se občuti konkurenca v bukovini, ki je tekom zadnjih mesecev nazadovala za 30%, a navzlic temu ne najde odjemalca. Potrebno bi bilo, da bi naše železnice krile potrebo pragov tudi v bukovini, ki naj bi se impregnirala v domačih podjetjih; sicer se položaj še poslabša.

Ljubljanska lesna borza.

Položaj na borzi je neizpremenjeno mlačen ter sploh ne pride do večjih sklepov.

Cene so neizpremenjeno iste kot smo jih javili v 35. številki.

Povpraševanja so nekoliko živahnejša ter se išče sledeče blago:

Hrastovi neobrobljeni plohi: ca. 8 m³ 80 mm 2'80 do 3 m, ca. 6 m³ 130 mm 2'50 do 3 m, ca. 2 m³ 90 mm 2'50 do 2'60 m, ca. 2 m³ 110 mm 2'50 do 3'50 m, ca. 2 m³ 120 mm 2'50 do 3'50 m, od 22 cm srednje širine naprej, meri se na gornji strani, blago obeljeno, zdravo, izključeno gnilo, razbito, zimasto. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon 18 mm smrekovih desk, ostrorobih, očeljenih, paralelnih, vezanih od 18. cm naprej, I., II., lepa III. Dobava do 6. oktobra 1930. Cena franko vagon meja Postojna.

Rabi se večjo množino smrekovega lubja, suhega (čreslo). Cena franko vagon avstrijska meja.

Naravna bukovina, obrobjena, I. in II., od 2 m naprej, od 14 cm naprej, medija 20/22 cm: 27 mm 20 m³, 38 mm 30 m³, 50 mm 30 m³, 60 mm 100 m³, 70 mm 10 m³, 80 mm 10 m³. Cena franko Sušak pristanišče. Dobava takojšnja.

Borovi brzojavni drogovi, 70% od 8 m, 15% od 10 m, 10% od 12 m, 5% od 15 m, premer v vrhu 11 do 12 cm. Teža m³ do 750 kg. Cena franko meja Postojna tranzit.

Trami: 24 × 29, 12 m, 7 m³; 24 × 29, 8 m, 1 m³; 24 × 29, 6 m, 15 m³; 19 × 21, 8 m, 22 m³; 19 × 21, 9 m, 22 m³; 16 × 19, 7 m, 3 m³; 16 × 19, 4 m, 1 m³.

Morali: 38 × 78, 250 komadov.

Deske: 25 mm, II. kvalitete, 2 m³; 30 mm, III. kvalitete, 3 m³.

Jamski les: smreka, jelka, bor, obeljen, premer spodaj od 18 do 22 cm; 5 vagonov 2:20 m; 20 vagonov 2:50 m ali mnogokratniki; 5 vagonov 3 m. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

1 vagon bukovih, naravnih plohov, od 18 cm širine naprej, z medijo 25 cm od vsake dimenzije, dolžina 3, 4 in 4:50 m; 4 m³, 40 mm ali 38 mm, 4 m³, 50 mm ali 48 mm, 7 m³, 80 mm ali 78 mm, z navedbo cene za I., II. in za I., II. z malo III. Navesti je treba težo, čas dobave ter ceno franko vagon meja via Postojna tranzit.

Večja množina škurek, 14 mm, v fiksnih dolžinah od 1:30, 1:50, 2:60, 3, 4 in 4:50 m, širine od 7 do 13 cm.

2 vagona mecesnovih tramov, dolž. 5, 6 in 7 m, debeline 30/35 s toleranco oblike. — Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon neobrobljene bukovine, 70 mm debeline, od 2:50 m dolžine.

1 vagon obrobljene bukovine in sicer polovico vagona 70 mm in polovico 80 mm, dolžina 4:50 m. — Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

1100 komadov tesanih tramov, uso Trst, 6/9" oziroma 18/24 cm, v dolžini 5 in 6 m. Blago mora biti suho, zdravo ter lepo tesano, tako da na špiči bi imelo najmanj 20 cm premera. Navesti je treba rok dobave ter ceno franko vagon meja Postojna tranzit.

Bordonali: 10 komadov po 13 m dolžine, 22/28 cm glava, glava; 6 komadov po 13 m dolžine, 18/24 cm glava, glava; k dopolnitvi

vagona bi se določilo še bordonale 9 in 10 m dolge. — Cena je treba navesti franko vagon nakladalna postaja.

Ca. 2000/3000 m³ bukovih testonov. Cena franko vagon italijanska meja.

2 vagona mecesnovih desk, monte, izključene so izpadajoče grče, debelina 38 mm z 2 mm debelejšje rezave, dolžina 4 m, širina od 16 cm naprej s približno medijo 23/24 cm. Dobava naj bi se vršila v 3 tednih. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna.

300 komadov desk, 17 ali 18 mm, smreka, I. in II. od 19 do 28 cm, 4 m, ali pa ca. 60 m³ desk, I., II. in III. od 16 cm naprej, smreka, s toleranco največ 20% bele jelke, blago ostrorobo, pravokotno, očeljeno, do 2 cm konicite. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

200 komadov borovih brzojavnih drogov, dolžina od 4:50 do 8 m, z debelino v sredini 25 cm. — Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

Trami: 8/8, 4 m 200, 5 m 200; 8/11, 4 m 300, 5 m 100; 11/11, 4 m 300, 5 m 400, 6 m 200; 11/13, 5 m 300, 6 m 400, 7 m 200; 13/16, 5 m 100, 6 m 200, 7 m 100. — Blago mora biti lepo, zdravo, belo. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

2 vagona moralov, smreka, jelka, 38 × 78 mm, 4 m dolžine.

1 vagon moralov, sestavljen tako: 34 × 68 mm, 5 m dolžine, 10 m³, 98 × 98 mm, 4 m dolžine, 5 m³, 98 × 98 mm, 5 m dolžine, 5 m³, 118 × 118 mm, 4 m dolžine, 5 m³, 118 × 118 mm, 5 m dolžine, 5 m³, I., II. in III. monte. — Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon surove bukovine, I. in II., v debelinah 70 in 80 mm, v dolžini 4:50 m z največ 10% od 4 m, blago mora biti obrobljeno. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Praktični nasveti.

Za čiščenje steklenic,

posebno močno umazanih, se navadno uporablja svinčeno zrnje (šibre), ki pa vedno pusli v steklenici nekoliko svinčenih, zdravju škodljivih ostankov. Za čiščenje steklenic je mnogo priporočljivejši pesek, ki ga pomešamo z mlačnim jesihom in potem steklenico dobro poplaskamo z vodo.

Ako imajo že očiščene steklenice neprijeten duh, ga odstraniš s tem, da deneš vanje nekoliko oglja in ga pusliš nekaj časa notri. Če to ne pomaga, dosežeš uspeh s hipermanganovo raztopnino.

Oljnate steklenice osnažiš edino z žaganjem in toplo vodo, napolni pa moraš steklenico skoraj do vrha in dalj

►Tribunac F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Čehostaklo

tovarniška zaloga stekla

Ljubljana

Komenskega ulica št. 20.

Dobavljamo vse vrste steklenice za lekarne, drogerije, tvornice soda vode, kemične in likerske tvornice, kozarce za vkuhavanje sadja in sočivja, kozarce in steklenice za gostilne i. t. d.

— Zahtevajte ponudbe! —

časa močno prelresali. Potem je potreba še izmivati z gorko sodino raztopnino, nakar izplakneš z mrzlo vodo.

Praprot kot obramba pred mrčesom.

Vpoletni vročini trpe živali, zlasti psi zaradi raznega mrčesa. Da jih odpraviš iz pasjih hišic, jih nastelji in obloži s svežo praprotjo. Kadar se ta posuši, obnovi in mrčes se psa gotovo ne loti.

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAUC, «Pri škofu», Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, sukmeno in vse v to stroko spadajoče blago n. znanja svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdba drži na zalogi samo blago iz priznane najboljših svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu tvrdba

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA

Lingarjeva — Medarska ulica — Pred škofijo

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRAŽENE KAVE, MLETIH DIŠAV IN RUDNINSKE VODE

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!